

великого міста ще не поглинув його, водночас Дейзі встигла відчутти всі тяготи нещасливого шлюбу, однак не втратила своєї, дещо дитячої, вразливості. Її настрої швидко змінюється, а її мовлення вдало це демонструє. Вона не може бути собою поряд зі своїм чоловіком Томом, під безпосереднім впливом якого знаходиться. Її репліки експресивні та відривчасті, тема розмови враз змінюється, ніби вона не може визначитися, яка частина її душі повинна зараз говорити. Сам автор за допомогою двох слів: *ecstatically* та *irrelevantly* – дає їй таку оцінку.

Отже, категорія емоційності є цінною складовою мовної системи і є центральною в проблемі розуміння мовної особистості, адже будь-яка людська діяльність ґрунтується на емоційних переживаннях [1]. У романі Ф. С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі» герої знаходяться у переломному періоді свого життя, а автор за допомогою діалогів та власних характеристик влучно зображує їх емоційний стан. Завдяки чому читач має змогу відчутти атмосферу та настрої героїв.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барт Р. Основы семиотики. Французская семиотика. От структурализма к постструктурализму. Москва: Прогресс, 2000. 208 с.
2. Шаховский В. И. Лингвистическая теория эмоций/ Монография. Москва: Гнозис, 2008. 416 с.
3. Collins online dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com> (дата звернення: 06.04.2021)
4. Melnychuk N. O. The Correlation of Emotiveness and Evaluation in the Structure of English Adjective. 2014. 99–107 с.
5. Fitzgerald F. S. “The Great Gatsby”. URL: <https://www.planetebook.com/> (дата звернення: 06.04.2021)
6. Berrios R. What Is Complex/Emotional About Emotional Complexity? (пер. з англ. «Виявилось, що емоцій більше ніж вважалося раніше» «Що таке складне/емоційне щодо емоційної складності?») Department of Management, Universidad de Santiago de Chile, Santiago, Chile – Front. Psychol., 12 July 2019. URL: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01606> (дата звернення: 06.04.2021)

Павлюк С. В.

група СОАм–20–1 (Хмельницький національний університет)
Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Бідюк Н. М.

ФОРМУВАННЯ ІНОЗЕМНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ 5-Х КЛАСІВ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕНТАЛЬНИХ КАРТ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Спілкування – невід’ємна частина нашого життя, і лексика, відповідно, є одним з найважливіших складників цього процесу.

Лексика – це словниковий склад мови; провідний компонент мовленнєвого спілкування; у мовленні взаємодіє з граматикою і фонетикою. Мінімальною одиницею навчання на лексичному рівні є лексична одиниця. До розряду лексичних одиниць відносяться:

- слова (наприклад: lunch, train, porter і т. д.);
- сталі словосполучення (наприклад: five-o’clock tea, one-way ticket і т. д.);
- фразеологізми (наприклад: It’s raining cats and dogs.);
- клішовані звороти (наприклад: With pleasure, Don’t mention it і т.д.).

Метою навчання лексики є формування лексичної компетентності, під якою розуміємо знання і здатність використовувати мовний словниковий запас [2, с. 43].

Використання адекватної лексики – одне із важливих завдань, що постає перед учнями під час вивчення курсу англійської мови. Учителю, відповідно до вимог програми, допомагає учням оволодіти якомога більшою кількістю лексичних одиниць, формує їх активний і пасивний словниковий запас, навчає розпізнавати лексичні одиниці на слух і під час читання.

Учень п'ятого класу повинен знати лексичний склад мови, вміти формувати лексичні навички і вміння, а також використовувати лексичні одиниці в мовленні ситуаційно і контекстуально.

Візуалізація знань завжди позитивно впливала на запам'ятовування інформації учнями п'ятих класів. Досліджено, якщо на уроці присутня візуалізація, то учень здатен запам'ятати більше інформації і деталей. Ментальні карти – це техніка відображення мислення. Цей прийом можуть використовувати як учні, так і вчителі. Учитель може демонструвати готові ментальні карти, або ж спонукати учня до створення своїх власних. Учні п'ятого класу слід проявляти свою фантазію і уяву під час їх створення. Окрім того, що учень проявляє критичне мислення, він також засвоює нові лексичні одиниці, поглиблює знання з теми.

Проблема вивчення лексичної компетентності є предметом дослідження багатьох науковців: І. Баценко, Б. Беляєва, В. Бухбіндера, Ю. Гнаткевича, І. Зимня, В. Коростильова, Б. Лауфера (В.Laufer), Е. Мірошниченка, П. Нейшена (P. Nation), О. Тарнопольського та інших. Проблематикою створення ментальних карт займаються вчені: Т. Б'юзен, Б. Б'юзен, Б. Санто, Б. Твісс, Р. Фостер.

Виявлено, що мозок виконує п'ять основних функцій по обробці інформації: сприйняття, утримання, аналіз, висновок і управління.

1. Сприйняття (інформація «вводиться» через органи чуття).
2. Утримання (за допомогою роботи пам'яті, що включає зберігання інформації і її пригадування).
3. Аналіз (розпізнавання взаємин між різними аспектами, властивими предметному аналізу, а також обробка інформації).
4. Висновок (передача інформації в будь-якій формі, наприклад у вигляді акту творчості).
5. Управління (управління всіма розумовими і фізичними процесами, що відбуваються в мозку і організмі в цілому).

Зазначені п'ять функцій мозкової діяльності взаємно доповнюють один одного. Наприклад, простіше сприймати інформацію, якщо ви проявляєте інтерес до неї, в результаті процес сприйняття мотивований і здійснюється за участю всіх ментальних функцій [1, с. 8].

Виявлено, що інтелект-карти добре справлялися з роллю проміжної стадії між роздумами і перенесенням думок на папір. Важливим додатком була можливість формулювати і відточувати власні думки без проходження через тривалий процес багаторазового редагування написаного [1, с. 3].

Учень повинен знати лексичний склад мови, вміти формувати лексичні навички і вміння, а також використовувати лексичні одиниці в мовленні ситуаційно і контекстуально. Учні п'ятого класу вивчають багато різних тем: сім'я, школа, їжа, одяг тощо. Ці теми не є складними, тому вони з легкістю зможуть створити свої карти. Учні можуть йти шляхом «від більшого до меншого» чи навпаки. Брати за основу широке поняття і робити від нього відгалуження або взяти вузьке і виділити усі асоціативні поняття. Досліджено, що під час створення ментальних карт підвищується продуктивність роботи учнів, охоплюється великий обсяг лексичних одиниць, в учнів формуються репродуктивні і рецептивні навички.

Вважаємо, що особливо доцільним є цей прийом в умовах змішаного навчання. Концепція «змішаного навчання» з'явилась ще в 1990-х роках. Змішане навчання поєднує традиційне очне навчання в класі з онлайн-навчанням. Це проста концепція, але вона стає все більш складною, якщо врахувати, що не існує єдиного способу об'єднати навчання. Залежно від теми курсу цей підхід може приймати різні форми. Наприклад, предмет може бути пояснений викладачем перед учнями, в той час як розширення знань у вигляді допоміжних тем і заходів може бути запропоновано в онлайн-середовищі. Предмети також можуть бути розділені на фрагменти, при цьому тільки деякі аспекти будуть представлені викладачем, а решта зміст буде розглядатися як ресурс / довідковий матеріал, доступний в цифровому форматі [3, с. 5]. Розуміємо, що така форма навчання вимагає активного використання інформаційних технологій. Звісно, ми живемо у часи, коли більшість населення вміє ними користуватись, але учитель все ж таки повинен активно взаємодіяти з учнями і допомагати у разі необхідності.

Проаналізовано, що при засвоєнні лексичних одиниць існує безліч труднощів: синонімічні пари, відмінність граматичних форм в рідній та іноземній мові, багатозначні слова тощо. Під час роботи он-лайн вчитель покладається на самосвідомість учнів. На жаль, але учні п'ятих класів в реальному житті – це підлітки, свідомість яких не завжди відповідає очікуваним результатам. Учитель має їх заохотити і зацікавити процесом навчання. Саме тут він може використати метод візуалізації: прийом використання ментальних карт.

Доведено, що така форма навчання є для них цікавою, учень з легкістю запам'ятовує інформацію. Під час роботи з ментальними картами учні концентрують усю свою увагу, опановують новий лексичний матеріал, генерують свої думки і покращують іншомовну компетентність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Б'юзен Т. Супермислення. URL: http://loveread.ec/read_book.php?id=55086&p=1 (дата звернення 8.04.2021).
2. Холод І. Методика викладання англійської мови : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Умань : Візаві, 2018. – 165 с.
3. Blended Learning. URL: <https://www.obsidianlearning.com/white-papers/blended-learning-a-proven-approach-to-learning-development.html> (дата звернення 7.04.2021).

Паламарчук Х. Р.

група АМ-42 (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд. пед. наук, викладач Нацюк М. Б.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ

Навчання англійської мови потребує використання на заняттях різноманітних прийомів і методів з метою зацікавити учнів, оптимізувати навчальний процес та зробити його найбільш ефективним. Діалогічне мовлення, або розмова – взаємодія між кількома людьми, які доносять інформацію один до одного [3]. У формуванні компетентності в діалогічному мовленні використовують саме інтерактивні методи навчання.

Інтерактивними методами є ті, які допомагають учням отримувати нові знання шляхом активної взаємодії та спільної діяльності один з одним, як у маленьких групах так і всередині класного колективу [1, с. 9]. Інтерактивне навчання сприяє формуванню критичного мислення, формуванню навичок та вмій співпраці та спілкування. В процесі «діалогового навчання» учні мають можливість не лише ділитися знаннями, але і рефлексувати з приводу того, що вони знають і вміють [2, с. 7].

До інтерактивних методів можна віднести такі як: круглий стіл, метод проєктів, «мозковий штурм», рольові ігри, евристичні бесіди, дискусії та інші. [1, с. 11].

Метод проєктів – метод інтерактивного навчання, який залучає учнів до навчання та підвищує їх мотивацію. Цей метод дозволяє демонструвати свої знання у різноманітних завданнях, ділитися досвідом та колективно знаходити вирішення тієї чи іншої проблеми [3].

Рольова гра – метод який стимулює учнів практикуватися у спілкуванні, при цьому поміщаючи їх у різні ситуативні контексти, розвиває уяву та критичне мислення учнів, заставляє учнів взаємодіяти між собою. Рольова гра може розвиватися як за певним сценарієм, так і спонтанно, що дає фантазії учнів більше можливостей на побудову власної історії [4].

Мозковий штурм – метод, який передбачає колективне обговорення певної проблеми. Цей метод спонукає учнів вільно висловлювати свої ідеї щодо заданої теми. Після того як кожен висунув свої пропозиції, клас колективно аналізує всі варіанти і приходять до спільного вирішення проблеми [2, с. 26].